

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาและพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทาง โดยผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การพัฒนาแบบการฝึกอบรมบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทาง ประกอบด้วยผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบประเมินดังต่อไปนี้

1.1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทาง

1.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1.2 ผลการวิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน ของการปฏิบัติการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทาง

1.1.3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาในการดำเนินงาน และความต้องการอบรมของครู เกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

1.2 การสร้างรูปแบบการฝึกอบรมบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทาง ประกอบด้วย

1.2.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบรูปแบบ (PROTOTYPE 1)

1.2.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบรูปแบบ (PROTOTYPE 2) จากความคิดเห็นของที่ประชุมผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group)

1.3 การสร้างชุดฝึกอบรม ประกอบด้วย ผลการวิเคราะห์ชุดฝึกอบรมเรื่อง วิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทาง

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การทดลองและประเมินรูปแบบการฝึกอบรมบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทาง ประกอบด้วย

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางด้านการรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทาง

2.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เข้าอบรมที่มีต่อรูปแบบการฝึกอบรมบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทาง

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทาง ประกอบด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบประเมินจากข้อมูลภาคสนาม ประกอบด้วย 3 ส่วน ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 สภาพปัจจุบัน ของการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ของครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทาง ส่วนที่ 3 ปัญหาในการดำเนินงาน และความต้องการอบรมของครูเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

1.1.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทาง

ครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทางส่วนใหญ่เป็นหญิง ร้อยละ 64.8 มีช่วงอายุ 31 – 35 ปี ร้อยละ 33.3 รองลงมา มีช่วงอายุ อายุ 26-30 ปี ร้อยละ 29.7 และมีช่วงอายุต่ำกว่า 26 ปี ร้อยละ 26.1 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 96.7 รองลงมามีการศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ 2.4

ครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทางส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาวិชาเอกคณิตศาสตร์ มากที่สุด ร้อยละ 21.2 รองลงมาคือภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ ทั่วไป ประมาณร้อยละ 10 นอกนั้นต่ำกว่าร้อยละ 10

สำหรับเรื่องประสบการณ์ในการสอนและประสบการณ์ในการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ปรากฏตามตาราง

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทางจำแนกตามประสบการณ์ในการสอนและประสบการณ์การสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ประสบการณ์ในการสอน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ประสบการณ์ในการสอน ระดับมัธยมศึกษา		
ประสบการณ์ 1 - 5 ปี	235	71.2
ประสบการณ์ 6 – 10 ปี	67	20.3
ประสบการณ์ 11 - 15 ปี	12	3.6
ประสบการณ์ 16 – 20 ปี	14	4.2
ประสบการณ์ 21 – 25 ปี	2	0.6
2. ประสบการณ์ในการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม		
ประสบการณ์ 0 - 1 ปี	124	37.6
ประสบการณ์ 2 - 3 ปี	117	35.5
ประสบการณ์ 4 - 5 ปี	26	7.9
ประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไป	63	19.1
3. วิชาที่สอนด้วยโทรทัศน์เป็นวิชาที่ตรงกับสาขาวิชาเอก – โท ที่ศึกษามา		
ใช่	226	68.5
ไม่ใช่	104	31.5

จากตารางพบว่า ครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทางมีมากที่สุด คือ 0 - 1 ปี ร้อยละ 37.6 รองลงมา มีประสบการณ์ 2 - 3 ปี ร้อยละ 35.5 และพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่สอนด้วยโทรทัศน์ คือ ใช้มากกว่า 8 ครั้ง มากที่สุดในรายวิชา ภาษาไทย จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 52.2

รองลงมาคือ วิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 64.60 รายวิชาที่ใช้น้อยที่สุดคือ วิชาภาษาจีน จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0.00

สำหรับการใช้วิชาที่สอนทางไกลพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ 6 – 8 ครั้ง มากที่สุด ในรายวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5 รองลงมาคือวิชาสังคมศึกษา และวิชาวิทยาศาสตร์ เท่าๆ กัน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5 รายวิชาที่ใช้น้อยที่สุดคือ วิชาชีววิทยา ภาษาจีน เคมี พระพุทธศาสนา การงานพื้นฐานอาชีพ จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0.00

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้น้อยกว่า 6 ครั้ง มากที่สุด ในรายวิชาภาษาไทย จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 44.2 รองลงมาคือวิชาสังคมศึกษา และวิชาภาษาอังกฤษ เท่าๆ กัน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 รายวิชาที่ใช้น้อยที่สุดคือ วิชาฟิสิกส์ พระพุทธศาสนา การงานพื้นฐานอาชีพ จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0.00

ในเรื่องวิธีการดำเนินการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแสดงผลการ ตามตาราง

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวิธีดำเนินการสอนด้วยการศึกษาทางไกล

วิธีการดำเนินการสอนด้วยการศึกษาทางไกล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เปิดรายการสอนทางโทรทัศน์ให้นักเรียนดูอย่างเดียว โดยไม่มีคำอธิบายสาระสำคัญและจุดประสงค์ของบทเรียน หรือการนำเข้าสู่บทเรียน	33	10.0
ก่อนเปิดรายการ ท่านได้อธิบายสาระสำคัญและจุดประสงค์ของการเรียนจากบทเรียนให้นักเรียนทราบก่อน โดยไม่มีแผนการสอนของท่านเอง	46	13.9
ก่อนเปิดรายการ มีการนำเข้าสู่บทเรียน อธิบายสาระสำคัญและจุดประสงค์ของบทเรียนให้นักเรียนทราบก่อน ขณะนักเรียนชมบทเรียน ท่านอธิบายเนื้อหาเพิ่มเติม รวมทั้งตอบคำถามที่นักเรียนถาม โดยไม่มีแผนการสอนของท่านเอง	125	37.9
ก่อนเปิดรายการ มีการนำเข้าสู่บทเรียน อธิบายสาระสำคัญและจุดประสงค์ของบทเรียนให้นักเรียนทราบก่อน ขณะนักเรียนชมบทเรียน ท่านอธิบายเนื้อหาเพิ่มเติม รวมทั้งตอบ		

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

วิธีการดำเนินการสอนด้วยการศึกษาทางไกล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
คำถามที่นักเรียนถาม โดยท่านมีแผนการสอนของท่าน		
ควบคู่กับแผนการสอนของโรงเรียนต้นทาง และดำเนินการสอนได้สอดคล้อง กับรายการสอนทางโทรทัศน์	124	37.6

จากตารางพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ใช้วิธีการ ก่อนเปิดรายการ มีการนำเข้าสู่บทเรียน อธิบายสาระสำคัญและจุดประสงค์ของบทเรียนให้นักเรียนทราบก่อน ขณะนักเรียนชมบทเรียน ได้ อธิบายเนื้อหาเพิ่มเติม รวมทั้งตอบคำถามที่นักเรียนถาม โดยไม่มีแผนการสอนของตนเอง มากที่สุด คือ 125 คน คิดเป็นร้อยละ 37.9 รองลงมา วิธีการดำเนินการสอนโดยก่อนเปิดรายการ มีการนำเข้าสู่บทเรียน อธิบายสาระสำคัญและจุดประสงค์ของบทเรียนให้นักเรียนทราบก่อน ขณะนักเรียนชมบทเรียน ได้ อธิบายเนื้อหาเพิ่มเติม รวมทั้งตอบคำถามที่นักเรียนถาม โดยมีแผนการสอนของครู ควบคู่กับแผนการสอนของโรงเรียนต้นทาง และดำเนินการสอนได้สอดคล้อง กับรายการสอนทางโทรทัศน์ จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 37.6 และวิธีการดำเนินการสอนโดยเปิดรายการสอนทางโทรทัศน์ให้นักเรียนดูอย่างเดียว โดยไม่มีคำอธิบายสาระสำคัญและจุดประสงค์ของบทเรียน หรือการนำเข้าสู่บทเรียน จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0

1.1.2 สภาพปัจจุบันของการปฏิบัติการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครู

ตารางที่ 4.3 การปฏิบัติการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครู : ขั้นตอนทำการสอน

การปฏิบัติวิธีการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
ขั้นตอนทำการสอน			
1 เตรียมห้องเรียนปกติ หรือห้องโถงใหญ่ที่ติดตั้งอุปกรณ์รับสัญญาณการศึกษาทางไกล	4.24	0.74	มาก

ตารางที่ 4.3(ต่อ)

การปฏิบัติวิธีการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
ขั้นก่อนทำการสอน				
2	เตรียมห้องเรียนให้มีบรรยากาศดี คือสะอาด แสงสว่างเพียงพอ และการถ่ายเทอากาศดี ปราศจากเสียงรบกวนจากภายนอก	4.21	0.83	มาก
3	ชี้แจงให้นักเรียนทราบเรื่องเนื้อหาจากกลุ่มสาระที่จะเรียนจาก บทเรียนทางไกล	4.00	0.73	มาก
4	ฝึกวินัยให้นักเรียน เกี่ยวกับวินัยในตนเอง ใน 5 กิจกรรม ใน ค่าคุณธรรมของโรงเรียนก่อนเปิดภาคเรียนทุกครั้ง ได้แก่ การตรงต่อเวลา การปฏิบัติตามระเบียบบังคับของห้องเรียน การทำตัวให้เกิดความพร้อม ในเรื่องอุปกรณ์การเรียน การ รักษาความสะอาด และ เป็นผู้มีความประพฤติดี จริยธรรม	3.96	0.88	มาก
5	ฝึกสมาธิให้นักเรียน โดยเฉพาะสมาธิในการฟังและคิดในค่าย คุณธรรมของโรงเรียนก่อนเปิดภาคเรียนทุกครั้ง	3.83	0.90	มาก
6	ให้นักเรียนฝึกวิธีจดบันทึกแล้วทดสอบความเข้าใจ	3.82	0.78	มาก
7	ให้นักเรียนฝึกการฟังแล้วจับใจความและทดสอบฝึก ภาคปฏิบัติ	3.68	0.80	มาก
8	แนะนำแหล่งเรียนรู้ที่ได้เหมาะสมกับการจัดการศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียม	3.80	0.79	มาก
9	ศึกษารายละเอียดคู่มือครูสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับ โรงเรียนปลายทางเรื่อง การใช้เนื้อหา วัตถุประสงค์ และ ช่วงเวลาของการออกอากาศวิชาที่สอน	3.62	0.80	มาก
10	วางแผนการใช้เนื้อหาสาระตามตารางออกอากาศให้สอดคล้อง กับการจัด การเรียนรู้ ตามหน่วยการเรียนรู้ของ ตนเอง	3.60	0.85	มาก
11	จัดทำใบงาน ใบความรู้ และกิจกรรมที่สอดคล้องเพิ่มเติมจาก หน่วยการ เรียนในคู่มือครู	3.59	0.89	มาก

ตารางที่ 4.3(ต่อ)

การปฏิบัติวิธีการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
ขั้นก่อนทำการสอน				
12	เตรียมแบบทดสอบเพื่อทดสอบความรู้นักเรียนตรงตาม วัตถุประสงค์ของแต่ละบทเรียน	3.55	0.93	มาก
13	จัดทำแผนการสอนตลอดภาคเรียนให้สอดคล้องกับคู่มือครู	3.53	0.98	มาก
14	จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมให้นักเรียนเรื่องกระบวนการ เรียนการสอน เนื้อหา และสภาพจิตใจ ก่อนเปิดภาคเรียน เช่น ค่ายวิชาการ	3.48	1.14	ปานกลาง
15	มอบหมายให้นักเรียนศึกษาชุดวิชาก่อนล่วงหน้า และเตรียม อุปกรณ์สำหรับภาคปฏิบัติในรายวิชาที่เรียน	3.45	0.81	ปานกลาง
16	แนะนำครูภูมิปัญญาในท้องถิ่น ในแผนการสอนของครู ปลายทางหรือโดยครูในห้องเรียนปลายทาง	3.39	0.89	ปานกลาง
17	แนะนำ หนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยในแผนการสอนของครู ปลายทางหรือโดยครูในห้องเรียนปลายทาง	3.31	1.07	ปานกลาง
18	แนะนำเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องบนอินเทอร์เน็ต	3.24	1.00	ปานกลาง
19	มีการบันทึกการการสอนในห้องสมุดเทปเพื่อเรียกดูบทเรียน ย้อนหลัง	2.93	1.16	ปานกลาง
20	มีการตอบคำถามข้อสงสัยจากครูต้นทางโดยทางโทรศัพท์ แฟกซ์ หรือ อีเมล	2.65	1.19	ปานกลาง
รวม		3.59	0.91	มาก

ขั้นก่อนทำการสอนพบว่า สภาพปัจจุบันของการปฏิบัติวิธีการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ในหัวข้อที่มีระดับการปฏิบัติการมากเรียงตามลำดับคือ เตรียมห้องเรียนปกติ หรือห้องโถงใหญ่ที่ติดตั้งอุปกรณ์รับสัญญาณการศึกษาทางไกล เตรียมห้องเรียนให้มีบรรยากาศดี คือสะอาด แสงสว่างเพียงพอ

และการถ่ายเทอากาศดี ปราศจากเสียงรบกวนจากภายนอก ซึ่งเจ้ให้นักเรียนทราบเรื่องเนื้อหาจากกลุ่มสาระที่จะเรียนจากบทเรียนทางไกล ฝึกวินัยให้นักเรียน เกี่ยวกับวินัยในตนเอง ใน 5 กิจกรรม ในค่ายคุณธรรมของโรงเรียนก่อนเปิดภาคเรียนทุกครั้ง ได้แก่การตรงต่อเวลา การปฏิบัติตามระเบียบบังคับของห้องเรียน การทำตัวให้เกิดความพร้อม ในเรื่องอุปกรณ์การเรียน การรักษาความสะอาด และเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ฝึกสมาธิให้นักเรียน โดยเฉพาะสมาธิในการฟังและคิดในค่ายคุณธรรมของโรงเรียนก่อนเปิดภาคเรียนทุกครั้ง ให้นักเรียนฝึกวิธีจับบันทึก แล้วทดสอบความเข้าใจ ให้นักเรียนฝึกการฟังแล้วจับใจความและทดสอบฝึกภาคปฏิบัติ แนะนำแหล่งเรียนรู้ได้เหมาะสมกับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ศึกษารายละเอียดคู่มือครูสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียนปลายทาง เรื่อง การใช้เนื้อหา วัตถุประสงค์ และช่วงเวลาของการออกอากาศวิชาที่สอน วางแผนการใช้เนื้อหาสาระตามตารางออกอากาศให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ ตามหน่วยการเรียนรู้ของตนเอง จัดทำใบงาน ใบความรู้ และกิจกรรมที่สอดคล้องเพิ่มเติมจากหน่วยการเรียนรู้ในกลุ่มมือครู เตรียมแบบทดสอบเพื่อทดสอบความรู้นักเรียนตรงตามวัตถุประสงค์ของ แต่ละบทเรียน อยู่ในระดับยาก รองลงมาตามลำดับ ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีปฏิบัติการเรียนการสอน ชั้นขณะนำเข้าสู่บทเรียน ใช้เวลาประมาณ 10 นาที

การปฏิบัติวิธีการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
ชั้นขณะนำเข้าสู่บทเรียน ใช้เวลาประมาณ 10 นาที				
21	ครูย้ำประเด็นสำคัญที่นักเรียนต้องเรียนรู้	3.87	0.81	มาก
22	ครูสนทนาทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับรายการที่จะสอน	3.66	0.80	มาก
23	ครูบอกจุดประสงค์ในการชมรายการโทรทัศน์	3.63	0.83	มาก
24	ครูแจ้งสิ่งที่นักเรียนจะต้องปฏิบัติในตอนสุดท้ายของบทเรียน ให้นักเรียนทราบ	3.55	0.95	มาก
25	ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการถามนักเรียนเรื่องความพร้อม เกี่ยวกับบทเรียน	3.50	0.83	มาก
26	ครูสนทนาซักถามประเด็นที่สงสัยก่อนการเข้าชมรายการ	3.48	0.87	ปานกลาง
รวม		3.61	0.85	มาก

ขั้นตอนนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นตอนนำเข้าสู่บทเรียนพบว่า สภาพปัจจุบันของการปฏิบัติวิธีการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครูย้ำประเด็นสำคัญที่นักเรียนต้องเรียนรู้ ครูสนทนาทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับรายการที่จะสอน ครูบอกจุดประสงค์ในการชมรายการโทรทัศน์ ครูแจ้งสิ่งที่นักเรียนจะต้องปฏิบัติในตอนสุดท้ายของบทเรียนให้นักเรียนทราบ ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการถามนักเรียนเรื่องความพร้อมเกี่ยวกับบทเรียน รองลงมาตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีปฏิบัติการเรียนการสอน ขั้นตอน
ทำการสอน ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

การปฏิบัติวิธีการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
ขั้นตอนนำเข้าสู่บทเรียน ใช้เวลาประมาณ 10 นาที				
27	ขณะรับชมรายการ ครูและนักเรียน ต้องติดตามรายการโทรทัศน์ จดบันทึก ประเด็นสำคัญ	4.11	0.75	มาก
28	ขณะรับชมรายการครูสังเกตพฤติกรรมต่อไปนี้ของนักเรียน	4.03	0.96	มาก
29	ขณะรับชมรายการ ครูพร้อมดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.98	0.76	มาก
30	ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติตามบทเรียนที่ออกอากาศ	3.83	0.77	มาก
รวม		3.99	0.81	มาก

ขั้นตอนทำการสอนพบว่า สภาพปัจจุบันของการปฏิบัติวิธีการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ขณะรับชมรายการ ครูและนักเรียนต้องติดตามรายการโทรทัศน์ จดบันทึกประเด็นสำคัญ ขณะรับชมรายการครูสังเกตพฤติกรรมต่อไปนี้ของนักเรียนขณะรับชมรายการครูพร้อมดูแลช่วยเหลือนักเรียนครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติตามบทเรียนที่ออกอากาศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากรองลงมาตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีปฏิบัติการเรียนการสอน ชั้นหลัง
การสอน ใช้เวลาประมาณ 5-10 นาที

การปฏิบัติวิธีการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
ชั้นหลังการสอน ใช้เวลาประมาณ 5-10 นาที				
31	ครูประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ในบทเรียน	4.05	0.70	มาก
32	ครูทบทวนสิ่งที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ ตอบคำถาม อธิบาย เพิ่มเติม นำประเด็นที่สงสัยมาอภิปราย	4.02	0.77	มาก
33	ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด หรือแบบทดสอบ	4.01	0.72	มาก
34	ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาบทเรียนที่ได้รับชมจาก รายการโทรทัศน์	3.97	0.71	มาก
35	ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติเป็นรายบุคคล	3.81	0.86	มาก
36	ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติเป็นกลุ่มใหญ่	3.65	0.82	มาก
37	ครูนัดหมายจัดสอนและทบทวนวิชาเรียนนอกเวลาให้แก่ นักเรียนที่มีปัญหาการเรียนรู้ในชั้นเรียน	3.65	0.83	มาก
38	ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติเป็นกลุ่มย่อย	3.52	0.75	มาก
รวม		3.83	0.77	มาก

จากตารางที่ 4.6 ชั้นหลังการสอนพบว่า สภาพปัจจุบันของการปฏิบัติวิธีการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.83$ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับดังนี้ ครูประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ในบทเรียน ครูทบทวนสิ่งที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ ตอบคำถาม อธิบายเพิ่มเติม นำประเด็นที่สงสัยมาอภิปราย ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด หรือแบบทดสอบ ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาบทเรียนที่ได้รับชมจากรายการโทรทัศน์ ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติเป็นรายบุคคล ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติเป็นกลุ่มใหญ่ ครูนัดหมายจัดสอนและทบทวนวิชาเรียนนอกเวลาให้แก่นักเรียนที่มีปัญหาการเรียนรู้ในชั้นเรียน และครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติเป็นกลุ่มย่อย

1.1.3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาในการดำเนินงาน และความต้องการอบรมของครู
เกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ปรากฏผลตามตาราง

ตารางที่ 4.7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการดำเนินงานของครู ชั้นก่อนทำ
การสอน

สภาพปัญหาการดำเนินงานของครูเกี่ยวกับการปฏิบัติวิธีการสอนด้วย การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครู		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
ชั้นก่อนทำการสอน				
1	วางแผนการใช้เนื้อหาสาระตามตารางออกอากาศให้สอดคล้อง กับการจัดการเรียนรู้ ตามหน่วยการเรียนรู้ของ ตนเอง	3.42	0.82	ปานกลาง
2	ศึกษารายละเอียดคู่มือครูสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับ โรงเรียนปลายทางเรื่อง การใช้เนื้อหา วัตถุประสงค์ และ ช่วงเวลาของการออกอากาศ	3.40	0.90	ปานกลาง
3	ให้นักเรียนฝึกการฟังแล้วจับใจความและทดสอบฝึก ภาคปฏิบัติ	3.37	0.87	ปานกลาง
4	จัดทำแผนการสอนตลอดภาคเรียนให้สอดคล้องกับคู่มือครู	3.32	0.73	ปานกลาง
5	ชี้แจงให้นักเรียนทราบเรื่องเนื้อหาจากกลุ่มสาระที่จะเรียนจาก บทเรียนทางไกล	3.31	0.96	ปานกลาง
6	จัดทำใบงาน ใบความรู้ และกิจกรรมที่สอดคล้องเพิ่มเติมจาก หน่วยการเรียนรู้ในคู่มือครู	3.28	0.92	ปานกลาง
7	เตรียมห้องเรียนให้มีบรรยากาศดี คือสะอาด แสงสว่างเพียงพอ และการถ่ายเทอากาศดี ปราศจากเสียงรบกวนจากภายนอก	3.23	1.11	ปานกลาง
8	เตรียมแบบทดสอบเพื่อทดสอบความรู้นักเรียนตรงตาม วัตถุประสงค์ของแต่ละบทเรียน	3.23	0.75	ปานกลาง

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

สภาพปัญหาการดำเนินงานของครูเกี่ยวกับการปฏิบัติวิธีการสอนด้วย การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครู		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
ขั้นก่อนทำการสอน				
9	จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมให้นักเรียนเรื่องกระบวนการเรียนการสอน เนื้อหา และสภาพจิตใจ ก่อนเปิดภาคเรียน เช่น ค่าวิชาการ	3.23	0.88	ปานกลาง
10	เตรียมห้องเรียนปกติ หรือห้องโถงใหญ่ที่ติดตั้งอุปกรณ์รับสัญญาณการศึกษาทางไกล	3.22	1.05	ปานกลาง
11	ให้นักเรียนฝึกวิธีจดบันทึก แล้วทดสอบความเข้าใจ	3.19	0.98	ปานกลาง
12	ฝึกวินัยให้นักเรียน เกี่ยวกับวินัยในตนเอง ใน 5 กิจกรรม ในค่ายคุณธรรมของโรงเรียนก่อนเปิดภาคเรียนทุกครั้ง ได้แก่ การตรงต่อเวลา การปฏิบัติตามระเบียบบังคับของห้องเรียน การทำตัวให้เกิดความพร้อม ในเรื่องอุปกรณ์การเรียน การรักษาความสะอาด และ เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม	3.19	1.01	ปานกลาง
13	ฝึกสมาธิให้นักเรียน โดยเฉพาะสมาธิในการฟังและคิดในค่ายคุณธรรมของโรงเรียนก่อนเปิดภาคเรียนทุกครั้ง	3.17	0.95	ปานกลาง
14	แนะนำ หนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยในแผนการสอนของครู ปลายทางหรือโดยครูในห้องเรียนปลายทาง	3.10	0.87	ปานกลาง
15	มอบหมายให้นักเรียนศึกษาชุดวิชาก่อนล่วงหน้า และเตรียมอุปกรณ์สำหรับภาคปฏิบัติในรายวิชาที่เรียน	3.09	0.74	ปานกลาง
16	แนะนำแหล่งเรียนรู้ได้เหมาะสมกับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	3.08	0.96	ปานกลาง
17	แนะนำเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องบนอินเทอร์เน็ต	2.95	0.98	ปานกลาง

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

สภาพปัญหาการดำเนินงานของครูเกี่ยวกับการปฏิบัติวิธีการสอนด้วย การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครู		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
ขั้นก่อนทำการสอน				
18	แนะนำครูภูมิปัญญาในท้องถิ่น ในแผนการสอนของครู ปลายทางหรือโดยครูในห้องเรียนปลายทาง	2.92	0.85	ปานกลาง
19	การบันทึกรายการสอนในห้องสมุดเพื่อเรียกดูบทเรียน ย้อนหลัง	2.85	0.93	ปานกลาง
20	การตอบคำถามข้อสงสัยจากครูต้นทางโดยทางโทรศัพท์ แฟกซ์ หรือ อีเมลล์	2.70	0.83	ปานกลาง
รวม		3.22	1.05	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 พบว่า สภาพปัญหาการดำเนินงานของครูเกี่ยวกับการปฏิบัติวิธีการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครู โดยรวมขั้นก่อนทำการสอน พบว่า มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับ ปานกลาง $\bar{X} = 3.22$ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือปัญหาวางแผนการใช้เนื้อหาสาระตามตารางออกอากาศให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ ตามหน่วยการเรียนรู้ของตนเอง รองลงมาคือศึกษารายละเอียดคู่มือสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียนปลายทาง เรื่องการใช้เนื้อหา วัตถุประสงค์ และช่วงเวลาของการออกอากาศ ให้นักเรียนฝึกการฟังแล้วจับใจความและทดสอบฝึกภาคปฏิบัติ จัดทำแผนการสอนตลอดภาคเรียนให้สอดคล้องกับคู่มือครูและชี้แจงให้นักเรียนทราบเรื่องเนื้อหาจากกลุ่มสาระที่จะเรียนจบที่เรียนทางไกล

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาการดำเนินงานของครู ชั้นขณะ
นำเข้าสู่บทเรียน ใช้เวลาประมาณ 10 นาที

สภาพปัญหาการดำเนินงานของครูเกี่ยวกับการปฏิบัติวิธีการสอนด้วย การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครู		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
ชั้นขณะนำเข้าสู่บทเรียน ใช้เวลาประมาณ 10 นาที				
21	การบอกจุดประสงค์ในการชมรายการโทรทัศน์	3.23	1.00	ปานกลาง
22	การแจ้งสิ่งที่นักเรียนจะต้องปฏิบัติในตอนสุดท้ายของบทเรียน ให้นักเรียนทราบ	3.17	0.99	ปานกลาง
23	การสนทนาซักถามประเด็นที่สงสัยก่อนการเข้าชมรายการ	3.15	1.03	ปานกลาง
24	การย้ำประเด็นสำคัญที่นักเรียนต้องเรียนรู้	3.13	1.09	ปานกลาง
25	การนำเข้าสู่บทเรียน	3.05	0.85	ปานกลาง
26	การสนทนาทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับรายการที่จะ สอน	2.98	0.94	ปานกลาง
รวม		3.12	0.98	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 พบว่า สภาพปัญหาการดำเนินงานของครูเกี่ยวกับการปฏิบัติวิธีการสอน
ด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโดยรวม ชั้นขณะนำเข้าสู่บทเรียน พบว่า มีปัญหาในการ
ดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X} = 3.12$ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ
การบอกจุดประสงค์ในการชมโทรทัศน์ รองลงมาคือ การแจ้งสิ่งที่นักเรียนจะต้องปฏิบัติในตอนสุดท้าย
ของบทเรียนให้นักเรียนทราบ การสนทนาซักถามประเด็นที่สงสัยก่อนการเข้าชมรายการ การย้ำ
ประเด็นสำคัญที่นักเรียนต้องรู้ การนำเข้าสู่บทเรียน

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาการดำเนินงานของครู ชั้นขณะทำการสอน ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

สภาพปัญหาการดำเนินงานของครูเกี่ยวกับการปฏิบัติวิธีการสอนด้วย การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครู		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
ชั้นขณะทำการสอน ใช้เวลา 1 ชั่วโมง				
27	การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะชมรายการ	3.47	1.05	ปานกลาง
28	การจัดบันทึกขณะชมรายการของครูและนักเรียน	3.22	1.04	ปานกลาง
29	การช่วยเหลือดูแลนักเรียน	3.20	1.08	ปานกลาง
30	ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติตามบทเรียนที่ออกอากาศ	3.20	0.89	ปานกลาง
รวม		3.27	1.01	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 พบว่า สภาพปัญหาการดำเนินงานของครูเกี่ยวกับการปฏิบัติวิธีการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครู โดยรวมชั้นขณะทำการสอน ใช้เวลา 1 ชั่วโมง พบว่า มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X} = 3.27$ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาการดำเนินงานของครู ชั้นหลังการสอน ใช้เวลาประมาณ 5-10 นาที

สภาพปัญหาการดำเนินงานของครูเกี่ยวกับการปฏิบัติวิธีการสอนด้วย การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครู		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
ชั้นหลังการสอน ใช้เวลาประมาณ 5-10 นาที				
31	การสรุปเนื้อหา	3.36	1.09	ปานกลาง
32	การให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด หรือแบบทดสอบ	3.32	0.97	ปานกลาง
33	การทบทวนสิ่งที่นักเรียนยังไม่เข้าใจตอบคำถาม อธิบายเพิ่มเติม นำประเด็นที่สงสัยมาอภิปราย	3.18	0.92	ปานกลาง

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

สภาพปัญหาการดำเนินงานของครูเกี่ยวกับการปฏิบัติวิธีการสอนด้วย การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครู		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
ชั้นหลังการสอน ใช้เวลาประมาณ 5-10 นาที				
34	การประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ใน บทเรียน	3.08	0.91	ปานกลาง
35	การนัดหมายจัดสอนและทบทวนวิชาเรียนนอกเวลาให้แก่ นักเรียนที่มีปัญหาการเรียนรู้ในชั้นเรียน	3.08	0.96	ปานกลาง
36	การจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติเป็นกลุ่มใหญ่	3.04	1.02	ปานกลาง
37	การจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติเป็นรายบุคคล	3.01	1.04	ปานกลาง
38	การจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติเป็นกลุ่มย่อย	2.99	0.96	ปานกลาง
รวม		3.13	0.98	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.10 พบว่า สภาพปัญหาการดำเนินงานของครูเกี่ยวกับการปฏิบัติวิธีการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครู โดยรวมชั้นหลังการสอน ใช้เวลาประมาณ 5-10 นาทีใช้เวลา 1 ชั่วโมงพบว่า มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X} = 3.13$ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติวิธีการสอน ชั้นก่อนทำการสอน

ความต้องการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติวิธีการสอนด้วย การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครู		$\bar{X}$	S.D.	ความต้องการ การอบรม
ชั้นก่อนทำการสอน				
1	จัดทำแผนการสอนตลอดภาคเรียนให้สอดคล้องกับคู่มือครู	3.98	0.66	มาก

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ความต้องการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติวิธีการสอนด้วย การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครู		$\bar{X}$	S.D.	ความต้องการ การอบรม
ขั้นก่อนทำการสอน				
2	ศึกษารายละเอียดคู่มือครูสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับ โรงเรียนปลายทางเรื่อง การใช้เนื้อหา วัตถุประสงค์ และ ช่วงเวลาของการออกอากาศ	3.89	0.78	มาก
3	วางแผนการใช้เนื้อหาสาระตามตารางออกอากาศให้สอดคล้อง กับการจัดการเรียนรู้ ตามหน่วยการเรียนรู้ของ ตนเอง	3.84	0.82	มาก
4	ให้นักเรียนฝึกการฟังแล้วจับใจความและทดสอบฝึกภาคปฏิบัติ	3.80	0.76	มาก
5	จัดทำใบงาน ใบความรู้ และกิจกรรมที่สอดคล้องเพิ่มเติมจาก หน่วยการ เรียนในคู่มือครู	3.80	0.74	มาก
6	จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมให้นักเรียนเรื่องกระบวนการ เรียนการสอน เนื้อหา และสภาพจิตใจ ก่อนเปิดภาคเรียน เช่น ค่ายวิชาการ	3.78	0.79	มาก
7	เตรียมแบบทดสอบเพื่อทดสอบความรู้ที่นักเรียนตรงตาม วัตถุประสงค์ของแต่ละบทเรียน	3.67	0.73	มาก
8	มอบหมายให้นักเรียนศึกษาชุดวิชาก่อนล่วงหน้า และเตรียม อุปกรณ์สำหรับภาคปฏิบัติในรายวิชาที่เรียน	3.64	0.79	มาก
9	ชี้แจงให้นักเรียนทราบเรื่องเนื้อหาจากกลุ่มสาระที่จะเรียน จากบทเรียนทางไกล	3.64	0.78	มาก
10	ให้นักเรียนฝึกวิธีจดบันทึก แล้วทดสอบความเข้าใจ	3.63	0.74	มาก
11	แนะนำเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องบนอินเทอร์เน็ต	3.61	0.91	มาก
12	แนะนำ หนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยในแผนการสอนของครู ปลายทางหรือโดยครูในห้องเรียนปลายทาง	3.58	0.86	มาก

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ความต้องการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติวิธีการสอนด้วย การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครู		$\bar{X}$	S.D.	ความต้องการ การอบรม
ขั้นก่อนทำการสอน				
13	การตอบคำถามข้อสงสัยจากครูต้นทาง โดยทางโทรศัพท์ แฟกซ์ หรือ อีเมล	3.55	0.93	มาก
14	ฝึกสมาธิให้นักเรียน โดยเฉพาะสมาธิในการฟังและคิดในค่าย คุณธรรมของโรงเรียนก่อนเปิดภาคเรียนทุกครั้ง	3.55	0.92	มาก
15	แนะนำครูภูมิปัญญาในท้องถิ่น ในแผนการสอนของครู ปลายทางหรือโดยครูในห้องเรียนปลายทาง	3.55	0.90	มาก
16	การบันทึกรายการสอนในห้องสมุดเพื่อเรียกดูบทเรียน ย้อนหลัง	3.51	1.04	มาก
17	ฝึกวินัยให้นักเรียน เกี่ยวกับวินัยในตนเอง ใน 5 กิจกรรม ใน ค่ายคุณธรรมของโรงเรียนก่อนเปิดภาคเรียนทุกครั้ง ได้แก่ การตรงต่อเวลา การปฏิบัติตามระเบียบบังคับของห้องเรียน การทำตัวให้เกิดความพร้อม ในเรื่องอุปกรณ์การเรียน การ รักษาความสะอาด และ เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม	3.50	0.93	มาก
18	แนะนำแหล่งเรียนรู้ได้เหมาะสมกับการจัดการศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียม	3.40	1.02	ปานกลาง
19	เตรียมห้องเรียนปกติ หรือห้องโถงใหญ่ที่ติดตั้งอุปกรณ์รับ สัญญาณการศึกษาทางไกล	3.21	0.95	ปานกลาง
20	เตรียมห้องเรียนให้มีบรรยากาศ คือสะอาด แสงสว่างเพียงพอ และการถ่ายเทอากาศดี ปราศจากเสียงรบกวนจากภายนอก	3.10	0.93	ปานกลาง
รวม		3.61	0.85	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ความต้องการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติวิธีการสอนด้วย
การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครู โดยรวมขั้นก่อนทำการสอน พบว่ามีความต้องการการอบรม

อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.61$ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า จัดทำแผนการสอนตลอดภาคเรียนให้สอดคล้องกับคู่มือครู ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยมากตามลำดับ สำหรับ เตรียมห้องเรียนปกติ หรือห้องโถงใหญ่ที่ติดตั้งอุปกรณ์รับสัญญาณการศึกษาทางไกล และเตรียมห้องเรียนให้มีบรรยากาศดี คือสะอาด แสงสว่างเพียงพอ และการถ่ายเทอากาศดี ปราศจากเสียงรบกวนจากภายนอก มีค่าเฉลี่ยมาก อยู่ในสองลำดับท้ายสุด

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติวิธีการสอน ชั้นขณะนำเข้าสู่บทเรียน ใช้เวลาประมาณ 10 นาที

ความต้องการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติวิธีการสอนด้วย การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครู		$\bar{X}$	S.D.	ความต้องการ การอบรม
ชั้นขณะนำเข้าสู่บทเรียน ใช้เวลาประมาณ 10 นาที				
21	การนำเข้าสู่บทเรียน	3.55	0.94	มาก
22	การสนทนาทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับรายการที่จะสอน	3.43	0.96	ปานกลาง
23	การบอกจุดประสงค์ในการชมรายการโทรทัศน์	3.41	0.92	ปานกลาง
24	การย้ำประเด็นสำคัญที่นักเรียนต้องเรียนรู้	3.36	0.92	ปานกลาง
25	การสนทนาซักถามประเด็นที่สงสัยก่อนการเข้าชมรายการ	3.35	0.91	ปานกลาง
26	การแจ้งสิ่งที่นักเรียนจะต้องปฏิบัติในตอนสุดท้ายของบทเรียน ให้นักเรียนทราบ	3.29	0.98	ปานกลาง
รวม		3.40	0.94	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ความต้องการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติวิธีการสอนด้วยการศึกษา ทางไกลผ่านดาวเทียมของครู โดยรวมชั้นขณะนำเข้าสู่บทเรียน ใช้เวลาประมาณ 10 นาที พบว่ามีความต้องการการอบรมอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X} = 3.40$ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ การนำเข้าสู่บทเรียน

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความถี่ของการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติวิธีการสอน ขึ้นขณะทำการสอน ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

ความต้องการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติวิธีการสอนด้วย การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครู ขึ้นขณะทำการสอน ใช้เวลา 1 ชั่วโมง		$\bar{X}$	S.D.	ความต้องการ การอบรม
27	ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติตามบทเรียนที่ออกอากาศ	3.57	0.87	มาก
28	การจดบันทึกขณะชมรายการของครูและนักเรียน	3.46	0.92	ปานกลาง
29	การช่วยเหลือดูแลนักเรียน	3.39	0.92	ปานกลาง
30	การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะชมรายการ	3.37	0.92	ปานกลาง
รวม		3.45	0.91	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.13 พบว่าความต้องการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติวิธีการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครู โดยรวมขึ้นขณะนำเข้าสู่บทเรียน ใช้เวลาประมาณ 10 นาที มีความต้องการการอบรมอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X} = 3.45$ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติตามบทเรียนที่ออกอากาศ

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความถี่ของการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติวิธีการสอน ขึ้นหลังการสอน ใช้เวลาประมาณ 5-10 นาที

ความต้องการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติวิธีการสอนด้วย การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครู ขึ้นหลังการสอน ใช้เวลาประมาณ 5-10 นาที		$\bar{X}$	S.D.	ความต้องการ การอบรม
31	การจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติเป็นกลุ่มใหญ่	3.53	0.88	มาก
32	การสรุปเนื้อหา	3.48	0.93	ปานกลาง
33	การทบทวนสิ่งที่นักเรียนยังไม่เข้าใจตอบคำถาม อธิบายเพิ่มเติม นำประเด็นที่สงสัยมาอภิปราย	3.44	0.92	ปานกลาง
34	การนัดหมายจัดสอนและทบทวนวิชาเรียนนอกเวลาให้แก่ นักเรียนที่มีปัญหาการเรียนรู้ในชั้นเรียน	3.44	0.86	ปานกลาง

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ความต้องการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติวิธีการสอนด้วย การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครู		$\bar{X}$	S.D.	ความต้องการ การอบรม
ชั้นหลังการสอน ใช้เวลาประมาณ 5-10 นาที				
35	การจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติเป็นกลุ่มย่อย	3.40	0.92	ปานกลาง
36	การให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด หรือแบบทดสอบ	3.38	0.89	ปานกลาง
37	การประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ใน บทเรียน	3.37	0.92	ปานกลาง
38	การจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติเป็นรายบุคคล	3.32	0.97	ปานกลาง
รวม		3.42	0.91	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ความต้องการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติวิธีการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครู โดยรวมชั้นหลังการสอน ใช้เวลาประมาณ 5-10 นาที พบว่ามีความต้องการการอบรมอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X} = 3.42$ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ การจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติเป็นกลุ่มใหญ่

1.2 การสร้างรูปแบบการฝึกอบรมบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทาง

1.2.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการฝึกอบรมบนเว็บ

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ สรุปได้ว่ารูปแบบการฝึกอบรมบนเว็บควรมีองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบดังนี้ ผู้วิจัยจึงได้ทำการร่างต้นแบบของรูปแบบ เรียกว่าต้นแบบรูปแบบที่ 1 (PROTOTYPE 1)

(1) การวิเคราะห์ คือการวิเคราะห์สถานการณ์ การวิเคราะห์เริ่มด้วยการกำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม จากนั้นจึงระบุว่าใครคือผู้เข้าอบรม และกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ซึ่งมุ่งไปสู่วัตถุประสงค์ของการดำเนินการปฏิบัติ

(2) การออกแบบ เป็นขั้นตอนจากบนสู่ล่างของเป้าหมายหลักสูตร(course) ที่จะนำไปกำหนดกลุ่มเนื้อหาวิชา (clusters) หรือบทเรียน (lessons) ลงไปสู่หัวข้อเรื่อง (topics) เรียงตามลำดับ ซึ่งแต่ละหัวข้อจะเป็นหน่วยของเนื้อหา รวมทั้งเครื่องมือการค้นหาและรายการเนื้อหา

(3) การสร้าง หมายถึงการสร้างองค์ประกอบย่อย ซึ่งนำมาบูรณาการไปสู่หน่วยเนื้อหาที่ใหญ่ขึ้นจนเป็นหลักสูตรในขั้นสุดท้าย รวมทั้งการสร้างกลไกการเข้าอบรมหลักสูตร

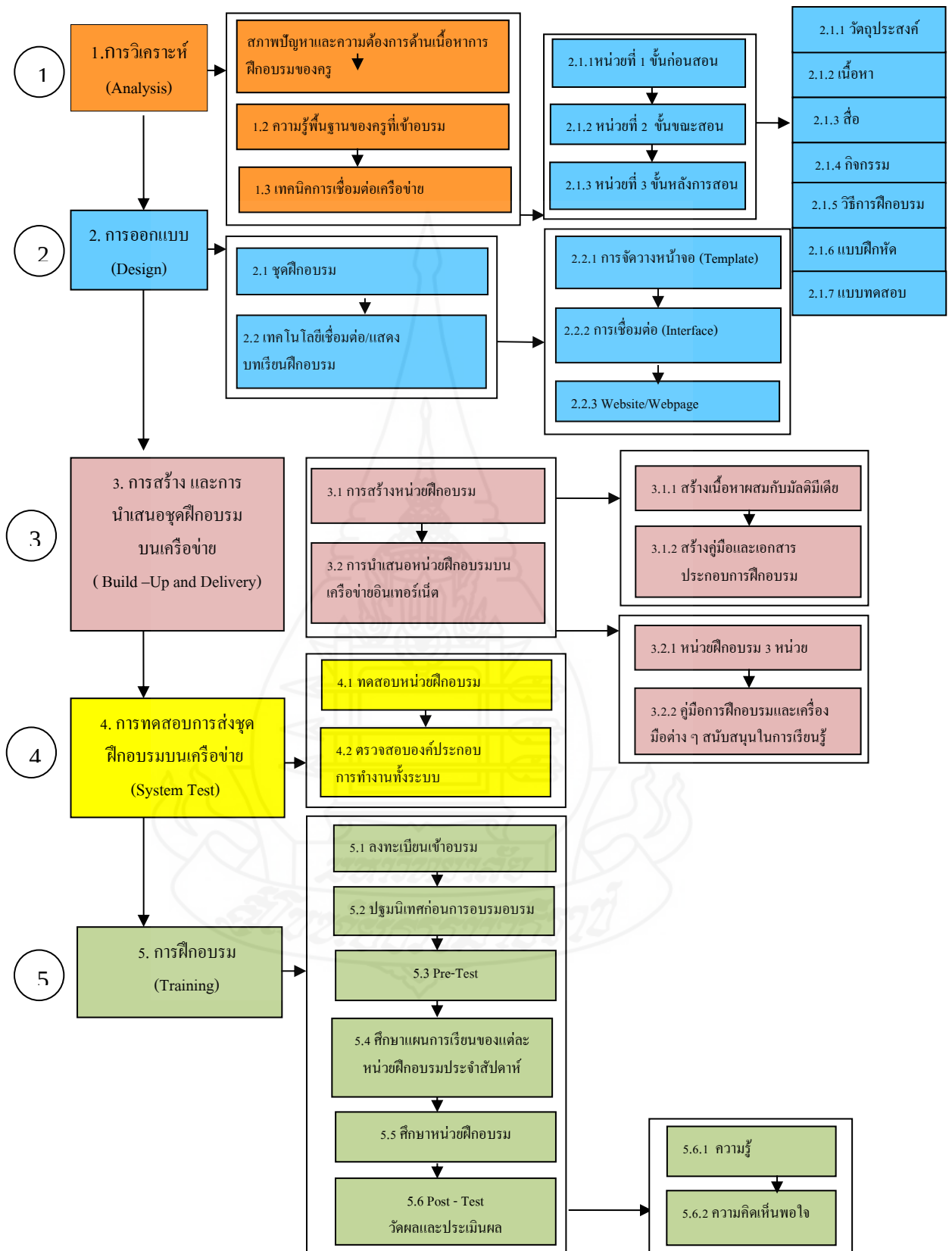
(4) การทดสอบ ทำการทดสอบการทำงานของระบบก่อนการนำไปใช้งาน

(5) การฝึกอบรมและประเมิน เป็นการใช้งานเข้าฝึกอบรมชุดฝึกอบรมที่สร้างขึ้นและประเมินหลักสูตรว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่และจะปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างไร การประเมินรวมถึงแบบทดสอบ และการประเมินการดำเนินการปฏิบัติจากวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

1.2.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการฝึกอบรม (PRTOTYPE 2) จากการประเมินและข้อเสนอแนะและความเห็นจากที่ประชุมผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group)

ผู้วิจัยนำต้นแบบรูปแบบการฝึกอบรมบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (PRTOTYPE 2) ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไขและปรับปรุงองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยให้สอดคล้องกัน รูปแบบที่ปรับครั้งแรก ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบและองค์ประกอบย่อย จากนั้นนำรูปแบบที่ปรับแก้ขึ้นนี้ตามภาพที่แสดง ไปให้ที่ประชุมผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group) โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้

ภาพที่ 4.1 รูปแบบการฝึกอบรมบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เรื่อง วิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทาง (PROTOTYPE2)

คำอธิบายองค์ประกอบของ รูปแบบการฝึกอบรมบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทาง

รูปแบบการฝึกอบรมบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับครูระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนปลายทาง มี 2 ส่วนคือ องค์ประกอบหลัก และ องค์ประกอบย่อย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 องค์ประกอบหลักของ รูปแบบการฝึกอบรมบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทาง

องค์ประกอบหลักของรูปแบบการฝึกอบรมผ่านเว็บบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทาง มี 5 ส่วน ได้แก่ การวิเคราะห์ การออกแบบ การสร้างและการนำเสนอเนื้อหาบนเครือข่าย การทดสอบการส่งบทเรียนฝึกอบรม และการฝึกอบรม ซึ่งแต่ละส่วนมีองค์ประกอบและความสัมพันธ์กัน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ (Analysis)

การวิเคราะห์ของรูปแบบการฝึกอบรมบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทาง มีองค์ประกอบย่อย 3 ปัจจัยคือสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการเนื้อหา ผู้เข้าอบรม และด้านเทคนิค

2. การออกแบบ (Design)

การออกแบบของรูปแบบการฝึกอบรมบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีองค์ประกอบ 2 ปัจจัยคือ หน่วยฝึกอบรม และเทคโนโลยีเชื่อมต่อแสดงหน่วยฝึกอบรม

3. การสร้างชุดฝึกอบรมและการเสนอเนื้อหาบนเครือข่าย (Build up and Delivery) มี

องค์ประกอบ 2 ปัจจัยคือ การสร้างชุดฝึกอบรม และการนำเสนอชุดฝึกอบรมบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

4. การทดสอบการส่งชุดฝึกอบรมบนเครือข่าย (System Test) มีองค์ประกอบ 2 ปัจจัย

คือทดสอบชุดฝึกอบรม และตรวจสอบองค์ประกอบการทำงานทั้งระบบ

5. การฝึกอบรม (Training) ประกอบด้วย 6 ขั้นตอนคือ ลงทะเบียนเข้าอบรม ปฏิมนิเทศก่อนการอบรม Pre test ศึกษาแผนการเรียนของแต่ละหน่วยฝึกอบรม ศึกษาชุดฝึกอบรม และ Post test วัดผลประเมินผลผู้เข้าอบรมทางด้านความรู้และความคิดเห็นต่อการใช้งานรูปแบบ

ส่วนที่ 2 องค์ประกอบย่อยรูปแบบการฝึกอบรมบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทาง

จากข้อมูลโดยสังเขปขององค์ประกอบหลักต่าง ๆ ในรูปแบบการฝึกอบรมบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทาง ผู้วิจัยนำมาสร้างเป็นองค์ประกอบย่อย ได้ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ (Analysis) การวิเคราะห์รูปแบบการฝึกอบรมมี 3 อย่าง คือ สภาพปัญหาและความต้องการเนื้อหา ผู้เข้าอบรม และด้านเทคนิค

1.1 สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการเนื้อหา หมายถึงสภาพปัจจุบันของวิธีการปฏิบัติการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ปัญหาของวิธีการปฏิบัติการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทาง และความต้องการเนื้อหาของครูที่จะนำไปสร้างรูปแบบการฝึกอบรมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

1.2 ผู้เข้าอบรม วิเคราะห์ เรื่องความจำเป็นในการฝึกอบรม ผู้เข้าอบรมต้องการพัฒนาตนเองในเรื่องอะไร รวมทั้งความสามารถของผู้เข้าอบรมในการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้อินเทอร์เน็ต ความพร้อมในด้านปัจจัยพื้นฐานด้านเทคโนโลยี การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต มีเวลาและการเตรียมพร้อมที่จะเรียนออนไลน์

1.3 ด้านเทคนิคของการเชื่อมต่อ เป็นการวิเคราะห์ด้านเครือข่ายเชื่อมต่อ ความเร็วในการใช้งานเครือข่ายที่จะสามารถเรียกดูบทเรียนและสื่อได้ สมรรถนะของเครื่องคอมพิวเตอร์ตามที่กำหนดพร้อมอุปกรณ์ใช้งาน เช่น หูฟัง การติดตั้งโปรแกรม web browser, flash player ที่ใช้งานในการเรียนออนไลน์

2. การออกแบบ (Design) การออกแบบรูปแบบการฝึกอบรม แบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบย่อยคือ การออกแบบหน่วยฝึกอบรม การออกแบบเทคโนโลยีเชื่อมต่อเครือข่าย ดังนี้

2.1 การออกแบบชุดฝึกอบรม ชุดฝึกอบรมสร้างขึ้นมาจากการออกแบบเนื้อหา การเลือกสื่อ และการกำหนดสื่อที่เหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์ของชุดฝึกอบรม วัตถุประสงค์ของ

การเรียนรู้ของชุดฝึกอบรม การกำหนดวิธีเรียน การกำหนดกิจกรรมการอบรม การกำหนดวิธีวัดผล ประเมินผล นำมาออกแบบ storyboard การออกแบบหน่วยฝึกอบรมได้มาจากผลการวิเคราะห์ความต้องการเนื้อหาการฝึกอบรมของครูจากขั้นตอนที่ 1 นำมากำหนดหน่วยฝึกอบรมเป็น 3 หน่วย คือ หน่วยที่ 1 ขั้นก่อนทำการสอน หน่วยที่ 2 ขั้นขณะทำการสอน และหน่วยที่ 3 ขั้นหลังทำการสอน

2.2 การออกแบบเทคนิคเชื่อมต่อเครือข่าย ประกอบด้วยการออกแบบ3ส่วนคือ การออกแบบการเชื่อมประสาน (Interface) การจัดวางหน้าจอ (Template) และเว็บไซต์ หรือโฮมเพจ (Homepage) ดังรายละเอียด

2.2.1 การเชื่อมต่อ การออกแบบลักษณะส่วนต่อประสานของระบบ ระบบย่อย การเชื่อมต่อการทำงานของฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ วิธีการปฏิบัติ และองค์ประกอบของระบบ เป็นการแสดงว่าการฝึกอบรมผ่านเว็บบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีระบบการทำงานที่เชื่อมต่อทางเทคนิคอย่างไร

2.2.2 การจัดวางหน้าจอ หมายถึงการออกแบบแผ่นแบบ (Template) ที่เป็นหน้าที่แสดงข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต ด้วยการใช้ซอฟต์แวร์ต่าง ๆ ที่ใช้สร้างและแสดงข้อมูล เช่น HTML, Flash ประกอบด้วยหน้าหลัก และหน้าเพิ่มเติมอีกหลายหน้าที่เชื่อมโยงกับปุ่มรายการ (menu tab)

2.2.3 การสร้างหน้าเว็บ การวิจัยครั้งนี้ได้รับอนุญาตให้ใช้เว็บไซต์ของโรงเรียน การศึกษาทางไกลอินเทอร์เน็ต มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในการฝึกอบรม ผู้วิจัยจึงสร้างหน้าเว็บที่เป็นหน้าแรก (Homepage) และเป็นแผ่นแบบ (template) ที่แสดงข้อมูลและหน่วยการฝึกอบรมการวิจัยนี้ได้รับอนุญาตให้ใช้เว็บไซต์ WWW.dlfeschool.in.th ของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จึงสร้างเฉพาะโฮมเพจสำหรับเป็นหน้าแรกของการใช้งานเพื่อเข้าสู่การฝึกอบรม ทั้ง 3 ส่วนจะเป็นสิ่งรองรับ นำเสนอ และนำหน่วยการเรียนรู้ เชื่อมต่อเข้ากับเครือข่ายโทรคมนาคมในที่นี้คือ อินเทอร์เน็ต เข้าสู่ระบบ world wide web

3. การสร้างและการเสนอชุดฝึกอบรมบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Build – Up and Delivery) ประกอบด้วยการทำงาน 2 ส่วน คือ การสร้างชุดฝึกอบรม และการนำเสนอหน่วยฝึกอบรมบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

3.1 การสร้างชุดฝึกอบรม หลังจากได้จัดลำดับเนื้อหาเรียบร้อยแล้ว จึงนำเนื้อหา มาสร้างด้วยสื่อโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้อยู่ในรูปดิจิทัลให้สามารถส่งผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ เป็นชุดฝึกอบรมซึ่งประกอบด้วยหน่วยฝึกอบรมโดยแต่ละหน่วยการฝึกอบรมประกอบด้วย 7 ส่วนคือ วัตถุประสงค์ เนื้อหา สื่อผสมประเภทต่าง ๆ กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการฝึกอบรม แบบฝึกหัดระหว่าง

เรียน และแบบประเมิน ทั้งหมดเรียกว่าเป็นส่วนประกอบการเรียน (Learning Objects) ซึ่งสร้างขึ้นตรงตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมที่กำหนดไว้จากขั้นตอนการวิเคราะห์

3.1.1 สร้างเนื้อหาผสมมัลติมีเดีย เป็นการนำเนื้อหาประกอบเข้ากับสื่อการฝึกอบรมประเภทต่าง ๆ ที่ตรงกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของชุดฝึกอบรมแต่ละหน่วย สื่อที่ใช้เป็นสื่อผสมมัลติมีเดียประกอบด้วย ภาพเคลื่อนไหวที่สร้างด้วยโปรแกรมแฟลช วิดีโอ และบทบรรยาย

3.1.2 สร้างคู่มือวิธีการใช้งานระบบการฝึกอบรม คู่มือการใช้งานสำหรับผู้เข้าอบรม เป็นวิธีการเข้าระบบ คำแนะนำ ข้อตกลงในการฝึกอบรม วิธีเข้าฝึกอบรม เป็นข้อมูลดิจิทัลใส่ไว้ในระบบให้ผู้เข้าอบรมศึกษาด้วยตนเองก่อนเข้าสู่การอบรม

3.2 การนำเสนอชุดฝึกอบรมบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การนำเสนอชุดฝึกอบรมทั้ง 3 หน่วย พร้อมองค์ประกอบทั้ง 7 ส่วน มาแนะนำด้วยเนื้อหา สื่อ โดยจัดแบ่งขั้นตอนการนำเสนออย่างต่อเนื่อง กระชับ และเข้าใจง่าย โดยนำเข้าในระบบการจัดการเรียน (Learning Management System) ซึ่งเป็นการจัดเนื้อหา และองค์ประกอบต่าง ๆ ของการฝึกอบรมด้วยซอฟต์แวร์ให้ผู้เรียนได้เข้าฝึกอบรมด้วยระบบการจัดการข้อมูล

3.2.1 ชุดฝึกอบรมที่นำเสนอมี 3 หน่วยคือ การเตรียมครูก่อนทำการสอนก่อนสอน การปฏิบัติของครูขณะสอน และการดำเนินการของครูหลังการสอน

3.2.2 คู่มือการเข้าฝึกอบรมและเครื่องมือต่าง ๆ สนับสนุนการเรียนรู้ เช่น เว็บไซต์ ลิงค์ และสื่ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. การทดสอบการส่งชุดฝึกอบรมบนเครือข่าย (System test) เป็นการทดสอบการทำงาน 2 อย่างคือคือทดสอบชุดฝึกอบรม และตรวจสอบองค์ประกอบการทำงานทั้งระบบ

4.1 ทดสอบชุดฝึกอบรม เป็นการทดสอบหน่วยฝึกอบรมที่นำเสนอในระบบการจัดการเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้านเนื้อหาที่นำเสนอ สื่อที่แสดงมีความถูกต้องและครบถ้วนทั้งภาพและเสียงตามลักษณะของสื่อ เช่น ภาพเคลื่อนไหว บทบรรยาย วิดีโอ ฯลฯ

4.2 ตรวจสอบองค์ประกอบการทำงานทั้งระบบการฝึกอบรม การตรวจสอบการเข้าสู่ระบบ การทำงานของระบบ การทำงานของคำสั่งต่าง ๆ การเรียกดูหน่วยฝึกอบรมและสื่อ ความเสถียรของระบบบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการฝึกอบรม ก่อนนำมาใช้งานจริง

5. การฝึกอบรม เป็นขั้นตอนของการส่งบทเรียนให้แก่ผู้เข้าอบรมที่ log in เข้ามา โดยมีขั้นตอนต่าง ๆ ที่ผู้เข้าอบรมต้องปฏิบัติ 6 ขั้นตอนดังนี้

5.1 ลงทะเบียนเข้าอบรม

5.2 ปฐมนิเทศก่อนการอบรม

5.3 ทำแบบทดสอบก่อนเข้าอบรม (Pretest)

5.4 ศึกษาแผนการอบรมประจำสัปดาห์ (Weekly Lesson Plan)

5.5 ศึกษาบทเรียนฝึกรอบรม

5.6 ทำแบบทดสอบหลังการอบรม (Posttest) เพื่อการวัดผลและประเมินผล

2 ด้านคือ

5.6.1 วัดความรู้ของผู้เข้าอบรม

5.6.2 วัดความคิดเห็นต่อการใช้งานรูปแบบการฝึกรอบรม

ผู้วิจัยนำร่างต้นแบบรูปแบบ (PROTOTYPE 2) เข้าสู่ที่ประชุมผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group) ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรูปแบบใน 3 ประเด็นดังต่อไปนี้คือ

- (1) องค์ประกอบของรูปแบบมีความเหมาะสมหรือไม่
- (2) ชุดฝึกรอบรมในรูปแบบมีความเหมาะสมหรือไม่
- (3) วิธีการเข้าฝึกรอบรมมีความเหมาะสมหรือไม่

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นและข้อเสนอแนะสรุปได้ดังต่อไปนี้

ด้านความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบ ต้นแบบรูปแบบเดิม

Prototype 2) มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำว่า

1. องค์ประกอบหลักที่ 1 การวิเคราะห์ ในองค์ประกอบย่อย ควรเพิ่มการวิเคราะห์ และกำหนดวัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระเพื่อการอบรม
2. ควรให้การประเมินผล เป็นองค์ประกอบหลักที่ 6 เนื่องจากการประเมินเป็นการ ประเมินความรู้ที่ผู้เข้าอบรมได้รับจากการอบรมบนรูปแบบฝึกรอบรมบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และความคิดเห็นของผู้เข้าอบรมต่อการใช้งานรูปแบบ

ด้านความเหมาะสมของชุดฝึกรอบรม เรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่าน

ดาวเทียมสำหรับครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทางที่รูปแบบเดิมประกอบด้วยหน่วยฝึกรอบรม 3 หน่วย ให้แยกหน่วยฝึกรอบรม หน่วยที่ 1 ก่อนทำการสอน เป็นหน่วยที่ 1 การเตรียมครูก่อนทำการสอน

และหน่วยที่ 2 การเตรียมนักเรียนก่อนทำการสอน หน่วยฝึกอบรมที่ปรับแก้ไขใหม่แบ่งเป็น 4 หน่วย ดังต่อไปนี้

หน่วยที่ 1 การเตรียมครูก่อนทำการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

หน่วยที่ 2 การเตรียมนักเรียนก่อนทำการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

หน่วยที่ 3 การปฏิบัติของครูขณะสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

หน่วยที่ 4 การดำเนินการของครูหลังการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ด้านความเหมาะสมของวิธีการเข้าฝึกอบรม ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเรื่อง การทำแบบทดสอบ ซึ่งอาจจะมีปัญหาผู้ทำแบบทดสอบที่ไม่ใช่ผู้เข้าอบรมมาสอบแทน ให้แก้ไขโดย ผู้ดูแลระบบกำหนด User Name และ Password ให้ผู้เข้าอบรมก่อนทำแบบทดสอบ หรืออาจให้ผู้บริหาร สถานศึกษาตั้งผู้ทำหน้าที่ดูแลเรื่องการสอบในวันเวลาที่ผู้เข้าอบรมทำแบบทดสอบ

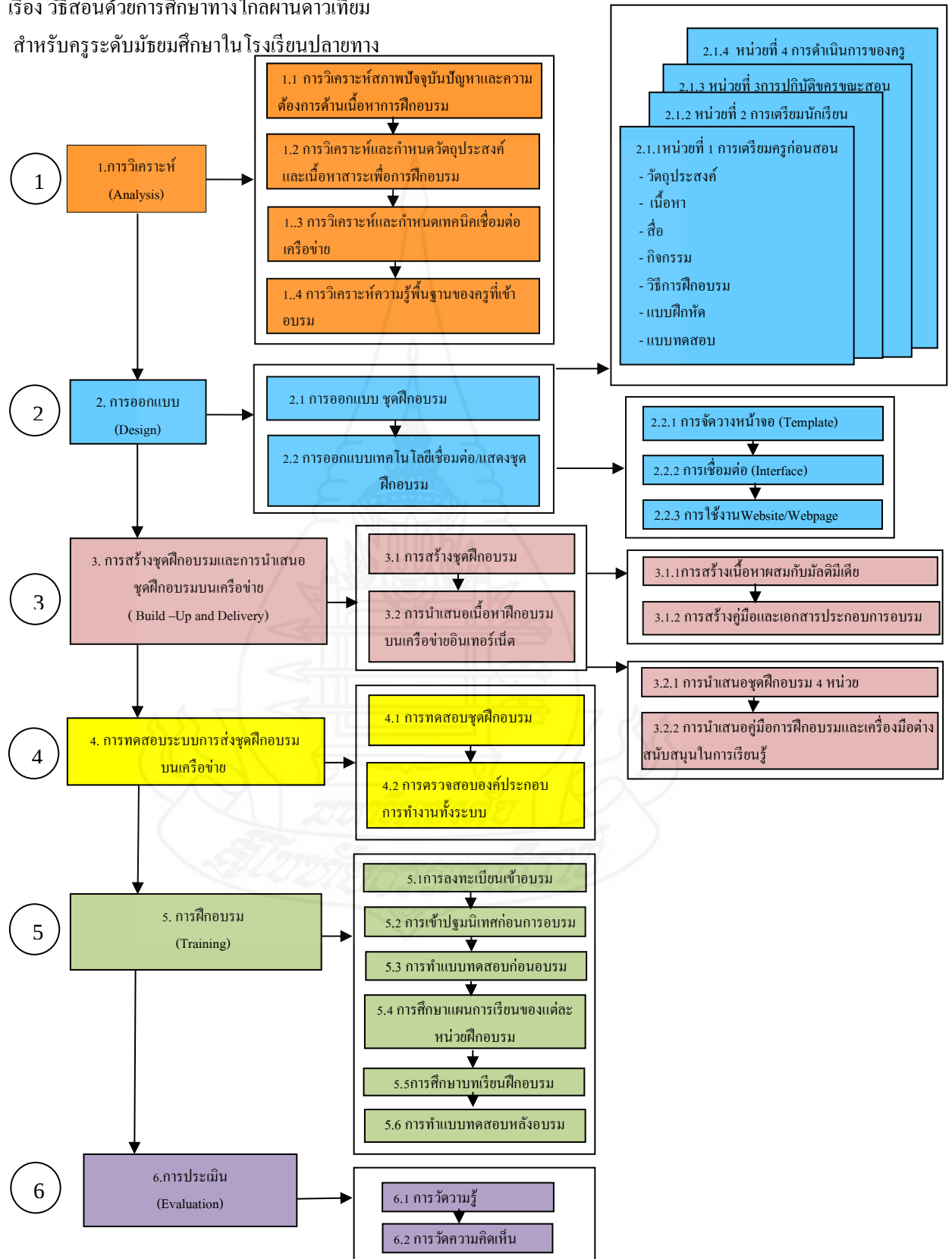
ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการฝึกอบรมใหม่ตามความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญได้ต้นแบบรูปแบบใหม่ (PROTOTYPE 3) ตามภาพที่แสดง

รูปแบบการฝึกอบรมบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (PROTOTYPE III)

เรื่อง วิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

สำหรับครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทาง

1.3 การสร้างชุดฝึกอบรม

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับชุดฝึกอบรม เรื่อง วิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียมสำหรับครูระดับมัธยมศึกษา จำนวน 4 หน่วย การเตรียมครูก่อนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม การเตรียมนักเรียนก่อนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม การปฏิบัติของครูขณะสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม และการดำเนินการของครูหลังการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โดยทำการประเมิน 4 ประเด็น คือ วัตถุประสงค์ของบทเรียน ด้านเนื้อหา ด้านการใช้ภาษา ด้านการทดสอบและประเมินผล (ผลตารางในภาคผนวก) พบว่า

หน่วยฝึกอบรมที่ 1 การเตรียมครูก่อนสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ในหัวข้อวัตถุประสงค์ของบทเรียน พบว่า วัตถุประสงค์สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายมากที่สุดที่ระดับ 4.33 ที่รองลงมาเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดผลได้ วัตถุประสงค์ครอบคลุมเนื้อหา สั้น กระชับ และชัดเจนวัตถุประสงค์สอดคล้องกับกิจกรรมของบทเรียน วัตถุประสงค์สอดคล้องกับการวัดการประเมินผล มีระดับค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ระดับ 4

ในหัวข้อการประเมินด้านเนื้อหา พบว่า เนื้อหามีระดับความยากง่ายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายระดับมากที่สุด 4.67 รองลงมาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เนื้อหามีความกว้าง ลึก เหมาะสม เนื้อหามีความถูกต้องกับหลักวิชา และเนื้อหามีความเป็นปัจจุบันทันสมัย รองลงไปคือระดับปานกลาง ได้แก่เนื้อหามีความน่าเชื่อถืออ้างอิงแหล่งที่มา

ในหัวข้อการประเมินด้านการใช้ภาษา ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สื่อความหมายได้ชัดเจนเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เป็นภาษาเขียนที่สุภาพ ไม่ใช่เฉพาะกลุ่ม และใช้ภาษาถูกต้องทั้งตัวสะกด ไวยากรณ์ ใช้ภาษานำเสนอได้อย่างกระชับครบถ้วนของเนื้อหาแต่ละบทเรียน ระดับ 4 สำหรับเป็นภาษาที่เหมาะสมกับลักษณะ ระดับ 3.67

ในหัวข้อการประเมินด้านการทดสอบ/ประเมินผล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากระดับ 4 ได้แก่ จุดประสงค์ครอบคลุมเนื้อหาวิชา วิธีทดสอบผู้เข้าอบรมมีความหลากหลายครอบคลุมลักษณะของการฝึกอบรมบนเว็บ การประเมินหลายช่วง (เริ่มเรียน ขณะเรียน หลังเรียน) จำนวนข้อทดสอบเหมาะสม ข้อสอบมีความเป็นปรนัย (มีความเที่ยงและความตรง)

หน่วยฝึกอบรมที่ 2 การเตรียมครูก่อนการสอนด้วยการศึกษาทางไกล

ผ่านดาวเทียม

การประเมินด้านวัตถุประสงค์ของ พบว่า หัวข้อวัตถุประสงค์สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงไประดับมาก เป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดผลได้ วัตถุประสงค์ครอบคลุมเนื้อหา สั้น กระชับ และชัดเจน วัตถุประสงค์สอดคล้องกับกิจกรรมของบทเรียน และวัตถุประสงค์สอดคล้องกับการวัดการประเมินผล

การประเมินด้านเนื้อหา พบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เนื้อหามีระดับความยากง่ายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ย 4.33 รองลงไปได้แก่เนื้อหามีความถูกต้องกับหลักวิชา เนื้อหามีความน่าเชื่อถือ อ้างอิงแหล่งที่มา ค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ระดับ 4 สำหรับหัวข้อเนื้อหามีความเป็นปัจจุบันทันสมัยเนื้อหามีความกว้าง ลึก เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 3.67

การประเมินด้านการใช้ภาษา พบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สื่อความหมายได้ชัดเจนเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เป็นภาษาเขียนที่สุภาพ ไม่ใช่เฉพาะกลุ่ม เป็นภาษาที่เหมาะสมกับลักษณะและประเภทของเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากันอยู่ที่ระดับ 4 ที่เหลือมีค่าเฉลี่ยระดับ 3.67 เท่ากัน คือ ใช้ภาษาถูกต้องทั้งตัวสะกด ไวยากรณ์ ใช้ภาษานำเสนอได้อย่างกระชับครบถ้วนของเนื้อหาแต่ละบทเรียน

การประเมินด้านการทดสอบ/ประเมินผล พบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าจุดประสงค์ครอบคลุมเนื้อหาวิชา วิธีทดสอบผู้เข้าอบรมมีความหลากหลาย ครอบคลุมลักษณะของการฝึกอบรมบนเว็บ การประเมินหลายช่วง (เริ่มเรียน ขณะเรียน หลังเรียน) และจำนวนข้อทดสอบเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ระดับ 4 รองลงไปข้อสอบมีความเป็นปรนัย (มีความเที่ยงและความตรง) มีค่าเฉลี่ยระดับ 3.67

หน่วยฝึกอบรมที่ 3 การปฏิบัติของครูขณะสอนด้วยการศึกษาทางไกล

ผ่านดาวเทียม

การประเมินวัตถุประสงค์ พบว่า วัตถุประสงค์สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงไป เป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดผลได้ มีค่าเฉลี่ย 4.33 ที่เหลือ มีค่าเฉลี่ยระดับ 4 เท่ากัน ทุกหัวข้อได้แก่ วัตถุประสงค์ครอบคลุมเนื้อหา สั้น กระชับ

และชัดเจน วัตถุประสงค์สอดคล้องกับกิจกรรมของบทเรียน วัตถุประสงค์สอดคล้องกับการวัดการประเมินผล

การประเมินด้านเนื้อหา พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยตามลำดับ ได้แก่ เนื้อหามีระดับความยากง่ายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ระดับ 4.33 รองลงไปเนื้อหามีความกว้าง ลึก เหมาะสม เนื้อหามีความถูกต้องกับหลักวิชา มีค่าเฉลี่ยเท่ากันอยู่ที่ระดับ 4 สำหรับเนื้อหามีความน่าเชื่อถือ อ้างอิงแหล่งที่มา และเนื้อหามีความเป็นปัจจุบันทันสมัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากันอยู่ที่ระดับ 3.67

การประเมินด้านการใช้ภาษา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเป็นภาษาเขียนที่สุภาพ ไม่ใช่เฉพาะกลุ่มมีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ระดับ 4.33 รองลงไป สื่อความหมายได้ชัดเจนเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ใช้ภาษานำเสนอได้อย่างกระชับครบถ้วนของเนื้อหาแต่ละบทเรียน เป็นภาษาที่เหมาะสมกับลักษณะและประเภทของเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ระดับ 4 และใช้ภาษาถูกต้องทั้งตัวสะกด ไวยากรณ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับปานกลาง

การประเมินด้านการทดสอบ/ประเมินผลพบว่าทุกหัวข้อมีค่าเฉลี่ยระดับ 4 เท่ากัน ได้แก่ จุดประสงค์ครอบคลุมเนื้อหาวิชา วิธีทดสอบผู้เข้าอบรมมีความหลากหลายครอบคลุมลักษณะของการฝึกอบรมบนเว็บ การประเมินหลายช่วง (เริ่มเรียน ขณะเรียน หลังเรียน) จำนวนข้อทดสอบเหมาะสม ข้อสอบมีความเป็นปรนัย (มีความเที่ยงและความตรง)

หน่วยฝึกอบรมที่ 4 การดำเนินการของครูหลังการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม การประเมินด้านวัตถุประสงค์พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก เมื่อพิจารณาตามหัวข้อพบว่าวัตถุประสงค์สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย มีค่าสูงสุดที่ระดับ 4.67 รองลงไปเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดผลได้ วัตถุประสงค์ครอบคลุมเนื้อหา สั้น กระชับ และชัดเจน วัตถุประสงค์สอดคล้องกับกิจกรรมของบทเรียน วัตถุประสงค์สอดคล้องกับการวัดการประเมินผลทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ระดับ 4

การประเมินด้านเนื้อหา เมื่อพิจารณาตามหัวข้อพบว่า เนื้อหามีระดับความยากง่ายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เนื้อหามีความถูกต้องกับหลักวิชา เนื้อหาความเป็นปัจจุบันทันสมัย มี

ค่าเฉลี่ยเท่ากันอยู่ที่ระดับ 4 รองลงไปคือ เนื้อหาที่มีความกว้าง ลึก เหมาะสม สำหรับเนื้อหาที่มีความน่าเชื่อถือ อ้างอิงแหล่งที่มา มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง

การประเมินด้านการใช้ภาษา เมื่อพิจารณาตามหัวข้อพบว่า สื่อความหมายได้ชัดเจนเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เป็นภาษาเขียนที่สุภาพ ไม่ใช้เฉพาะกลุ่ม ใช้ภาษานำเสนอได้อย่างกระชับครบถ้วนของเนื้อหาและบทเรียน มีค่าเฉลี่ยระดับมากเท่ากันที่ระดับ 4 รองลงไป เป็นภาษาที่เหมาะสมกับลักษณะและประเภทของเนื้อหา สำหรับใช้ภาษาถูกต้องทั้งตัวสะกด ไวยากรณ์มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง

การประเมินด้านการทดสอบ/ประเมินผล เมื่อพิจารณาตามหัวข้อพบว่า จุดประสงค์ครอบคลุมเนื้อหาวิชาอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ 4.67 ที่เหลือได้แก่ วิธีทดสอบผู้เข้าอบรมมีความหลากหลายครอบคลุมลักษณะของการฝึกอบรมบนเว็บ การประเมินหลายช่วง (เริ่มเรียน ขณะเรียน หลังเรียน) จำนวนข้อทดสอบเหมาะสม ข้อสอบมีความเป็นปรนัย (มีความเที่ยงและความตรง) มีค่าเฉลี่ยระดับมากเท่ากันที่ระดับ 4

วัตถุประสงค์ข้อ 2 การทดลองและประเมินรูปแบบการฝึกอบรมบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทาง ประกอบด้วย

2.1 การทดลองใช้ โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางด้านความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทาง

ในการวิเคราะห์หาผลสัมฤทธิ์ในการฝึกอบรมบนเว็บไซค์ผ่านอินเทอร์เน็ตครั้งนี้ ได้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง 30 คน โดยให้ผู้เข้าอบรมทำแบบทดสอบก่อนการฝึกอบรมและดำเนินการกิจกรรมฝึกอบรมตามลำดับขั้นตอน เมื่อเสร็จสิ้นฝึกอบรมในทุกบทเรียนให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางด้านความรู้ หลังการฝึกอบรม และเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางด้านความรู้ก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม ดังนี้

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์หาความก้าวหน้าทางการเรียนเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังอบรม

หน่วยที่	คะแนนเฉลี่ยก่อนอบรม		คะแนนเฉลี่ยหลังอบรม		t-test
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
หน่วยฝึกอบรมที่ 1	20.93	2.08	26.47	1.94	12.92*
หน่วยฝึกอบรมที่ 2	21.50	2.56	26.53	1.95	12.93*
หน่วยฝึกอบรมที่ 3	21.23	2.47	26.45	1.94	12.91*
หน่วยฝึกอบรมที่ 4	21.45	2.50	26.60	1.99	12.94*
รวม	21.28	2.40	26.51	1.95	12.92*

* $p > .05$, $t = 2.0452$, $df = 30 - 1 = 29$

จากตารางที่ 4.14 พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังอบรมโดยรวม และทุกรายหน่วยมีค่าสูงกว่าก่อนอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะค่า t ที่คำนวณได้มีค่าสูงกว่าค่า t ที่เปิดจากตารางค่าวิกฤติคือ 2.0452 เมื่อ $df = 29$ แสดงว่า หลังการฝึกอบรมเรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโดยรวมทุกหน่วยและจากรายหน่วยมีความก้าวหน้าทางการเรียนสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม

จะเห็นว่าหลังการฝึกอบรมเรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม แล้วมีผลสัมฤทธิ์ต่างกับก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนอบรม ซึ่งสรุปได้ว่าการรูปแบบการฝึกอบรมบนเว็บผ่านอินเทอร์เน็ตเรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมนี้ ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีผลสัมฤทธิ์ในการฝึกอบรมสูงขึ้น

2.2 การประเมินการใช้รูปแบบ โดยวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เข้าอบรมที่มีต่อรูปแบบการฝึกอบรมบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทาง

ในการวิเคราะห์หาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อรูปแบบการฝึกอบรมบนเว็บผ่านอินเทอร์เน็ตเรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ได้ทดลองกับผู้เข้ารับการอบรมจำนวน 30 คน โดยหลังจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมเรียนหน่วยฝึกอบรมบนเว็บไซค์จากรูปแบบการ

ฝึกอบรมบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเสร็จเรียบร้อยแล้ว ได้ให้ผู้เข้าอบรมทำแบบสอบถามความคิดเห็นทันที ปรากฏดังตาราง

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เข้าอบรมต่อการใช้งานรูปแบบการฝึกอบรมบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนปลายทาง

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย	ลำดับที่
ด้านการออกแบบ				
1. ความเหมาะสมในการจัดหมวดหมู่ของเนื้อหา	3.90	0.61	เห็นด้วยมาก	3
2. ความเหมาะสมในการใช้สื่อและภาพประกอบ	3.97	0.61	เห็นด้วยมาก	2
3. สีเส้นและขนาดของตัวอักษร	3.73	0.69	เห็นด้วยมาก	4
4. มีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบ	4.03	0.56	เห็นด้วยมาก	1
ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ภายใน				
1. การใช้งานในส่วนของกระดาน (web board)	3.77	0.63	เห็นด้วยมาก	3
2. การสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้จัดอบรม	3.93	0.74	เห็นด้วยมาก	1
3. การสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน	3.77	0.77	เห็นด้วยมาก	3
4. เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน	3.80	0.71	เห็นด้วยมาก	2
ด้านการใช้งาน				
1. ความง่ายต่อการใช้งาน	3.90	0.71	เห็นด้วยมาก	2
2. ความง่ายต่อการเข้าถึงในส่วนต่างๆ	3.90	0.66	เห็นด้วยมาก	2
3. รูปแบบนำเสนออย่างต่อความเข้าใจ	3.87	0.68	เห็นด้วยมาก	4
4. ความสะดวกในการเชื่อมโยงแต่ละหน้า	3.93	.58	เห็นด้วยมาก	1

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย	ลำดับที่
ด้านการนำเสนอเนื้อหาและสื่อ				
1. การสื่อความหมายและความเหมาะสมของสื่อ	3.77	0.77	เห็นด้วยมาก	4
2. การสื่อความหมายและความเหมาะสมของเนื้อหา	3.93	0.74	เห็นด้วยมาก	1
3. การใช้ภาษาที่มีความหมายชัดเจนและเข้าใจง่าย	3.93	0.74	เห็นด้วยมาก	1
4. ความเหมาะสมของกิจกรรมและแบบฝึกหัด	3.87	0.63	เห็นด้วยมาก	3
เฉลี่ย	3.880	0.68	เห็นด้วยมาก	

จากตารางที่ 4.18 พบว่าผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมมีความคิดเห็นในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมากต่อรูปแบบการศึกษาฝึกอบรมบนเว็บผ่านอินเทอร์เน็ต เรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.88 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าเห็นด้วยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ในแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับคือ ด้านการออกแบบได้แก่ มีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบ ความเหมาะสมในการใช้สื่อและภาพประกอบ ความเหมาะสมในการจัดหมวดหมู่ และสีสันและขนาดของตัวอักษร

ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ ได้แก่ การสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้จัดอบรม เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและการใช้งานในส่วนของการรู้

ด้านการใช้งาน ได้แก่ ความสะดวกในการเชื่อมโยงแต่ละหน้า ความง่ายต่อการใช้งาน ความง่ายต่อการเข้าถึงในส่วนต่าง ๆ และรูปแบบนำเสนอต่อความเข้าใจ

ด้านการนำเสนอเนื้อหาและสื่อ ได้แก่ การสื่อความหมายและความเหมาะสมของเนื้อหา การใช้ภาษาที่มีความหมายชัดเจนและเข้าใจง่าย ความเหมาะสมของกิจกรรมและแบบฝึกหัด และการสื่อความหมายและความเหมาะสมของสื่อแสดงว่าผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยต่อการฝึกอบรมบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเรื่องวิธีสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม อยู่ในระดับมาก